

312

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

10. funkční období

312

Návrh zákona o centrální evidenci účtů

(Navazuje na sněmovní tisk č. 718
ze 7. volebního období PS PČR)

Lhůta pro projednání Senátem
uplyne 27. srpna 2016

2016

ZÁKON

ze dne ... 2016

o centrální evidenci účtů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět a účel úpravy

Tento zákon upravuje práva a povinnosti související s vytvořením, užíváním a provozem centrální evidence účtů jako jednoho z prostředků sloužících k odhalování trestné činnosti a stíhání pachatelů trestných činů, zajištění významných hospodářských a finančních zájmů a bezpečnosti České republiky nebo Evropské unie.

§ 2

Zřízení centrální evidence účtů

(1) Zřizuje se centrální evidence o účtech vedených bankami, zahraničními bankami, které vykonávají svou činnost na území České republiky prostřednictvím pobočky, a spořitelními a úvěrními družstvy pro jejich klienty.

(2) Správcem centrální evidence účtů je Česká národní banka.

§ 3

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) úvěrovou institucí banka, zahraniční banka, která vykonává svou činnost na území České republiky prostřednictvím pobočky, a spořitelní a úvěrní družstvo,
- b) účtem účet zřízený v České republice na základě smlouvy o účtu podle § 2662 občanského zákoníku nebo smlouvy o jednorázovém vkladu podle § 2680 občanského zákoníku a obdobné účty a účty zřízené podle dřívějších právních předpisů nebo podle zahraničního práva,
- c) klientem osoba, je-li majitelem účtu vedeného úvěrovou institucí nebo osobou oprávněnou nakládat s peněžními prostředky na takovém účtu, nebo svěřenský fond anebo jiné právní uspořádání bez právní osobnosti, pro které jsou peněžní prostředky na takovém účtu vedeny.

§ 4

Údaje v centrální evidenci účtů

Do centrální evidence účtů se zapisují tyto údaje a jejich změny a opravy:

- a) označení jednoznačně identifikující úvěrovou instituci, která účet vede,
- b) datum zřízení účtu,
- c) číslo účtu,
- d) identifikační údaje klienta, jak jsou vedeny úvěrovou institucí, v tomto rozsahu:

1. u fyzické osoby všechna jména a příjmení užívaná v souvislosti s účtem vedeným úvěrovou institucí, datum narození, rodné číslo, bylo-li přiděleno, a adresa pobytu, popřípadě i adresa pro doručování,
 2. u právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby jméno včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, identifikační číslo osoby, popřípadě standardizovaný mezinárodní identifikátor právnických osob nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí, a sídlo,
 3. u účtu určeného pro majetek ve svěrenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti příslušné označení takového fondu nebo uspořádání a identifikační údaje jeho správce, obhospodařovatele nebo osoby v obdobném postavení v rozsahu podle bodů 1 nebo 2,
- e) datum vzniku a datum zániku oprávnění klienta k nakládání s peněžními prostředky na účtu,
- f) datum zrušení účtu.

§ 5

Zápis údajů do centrální evidence účtů

(1) Úvěrová instituce předává České národní bance k zápisu do centrální evidence účtů elektronicky dálkovým přístupem nejpozději do dvanácté hodiny každého pracovního dne informaci o změně v údajích uvedených v § 4, k nimž došlo předchozí pracovní den nebo ve dnech pracovního klidu, anebo informaci o tom, že žádná změna nenastala. Za změnu v údajích se považuje i založení nového účtu, zrušení účtu nebo oprava některého z již zapsaných údajů. Formální náležitosti, strukturu a formát informace o změnách údajů k zápisu do centrální evidence účtů a způsob předání stanoví Česká národní banka vyhláškou.

(2) Česká národní banka předává do centrální evidence účtů údaje o účtech svých klientů obdobně, jako by šlo o údaje oznamované úvěrovými institucemi.

Poskytování údajů z centrální evidence účtů

§ 6

(1) O údaje z centrální evidence účtů je oprávněn žádat v rozsahu, ve kterém je oprávněn podle jiných právních předpisů požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství nebo povinnosti zachovávat je v tajnosti podle zákona o spořitelních a úvěrních družstvech, pouze

- a) orgán činný v trestním řízení,
- b) orgán příslušný přijímat oznámení o podezřelém obchodu podle zákona upravujícího opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti,
- c) orgán Finanční správy České republiky,
- d) orgán Celní správy České republiky, nebo
- e) zpravodajská služba České republiky (dále jen „zpravodajská služba“).

(2) Poskytnutí údajů z centrální evidence účtů může požadovat orgán uvedený v odstavci 1 (dále jen „žadatel“), pokud jsou splněny podmínky stanovené jinými právními předpisy upravujícími oprávnění žadatele k poskytnutí údajů, které jsou předmětem bankovního tajemství nebo povinnosti zachovávat je v tajnosti podle zákona o spořitelních a úvěrních družstvech.

(3) Žadatel vede evidenci žádostí o poskytnutí údajů z centrální evidence účtů, která obsahuje datum odeslání žádosti, identifikační údaje, které jednoznačně určují fyzickou osobu, která jménem žadatele o údaje z centrální evidence účtů požádala, a text žádosti.

(4) Údaje v evidenci podle odstavce 3 uchovává žadatel po dobu 10 let ode dne následujícího po dni odeslání žádosti.

§ 7

(1) Žádost o poskytnutí údajů z centrální evidence účtů obsahuje označení příslušného řízení, v rámci kterého oprávněný orgán žádá o poskytnutí údajů z centrální evidence účtů, a spisovou značku, pod kterou je toto řízení vedeno. Zpravodajská služba v žádosti uvede spisovou značku rozhodnutí soudu, kterým jí bylo povoleno požadovat poskytnutí zprávy podle zákona upravujícího činnost zpravodajských služeb; výpis z rozhodnutí soudu nebo jiný doklad o splnění podmínek pro podání žádosti podle jiných právních předpisů se nepředkládá. Žádost se neodůvodňuje.

(2) Žádost podle odstavce 1 podává žadatel výhradně prostřednictvím k tomu určené datové schránky žadatele do datové schránky zřízené Českou národní bankou pro centrální evidenci účtů.

(3) Identifikátory datových schránek, jejichž prostřednictvím mohou žadatelé podávat žádosti, a jejich změny, oznamuje České národní bance

- a) soud prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti,
- b) státní zastupitelství prostřednictvím Nejvyššího státního zastupitelství,
- c) orgán uvedený v § 6 odst. 1 písm. b) prostřednictvím Ministerstva financí,
- d) Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace prostřednictvím Ministerstva vnitra,
- e) Vojenské zpravodajství prostřednictvím Ministerstva obrany,
- f) orgán Finanční správy České republiky prostřednictvím Generálního finančního ředitelství,
- g) orgán Celní správy České republiky prostřednictvím Generálního ředitelství cel.

(4) Formální náležitosti, strukturu a formát oznámení podle odstavce 3 a způsob jeho doručení stanoví Česká národní banka vyhláškou.

§ 8

(1) Česká národní banka poskytne údaje z centrální evidence účtů pouze tehdy, jestliže

- a) žádost byla podána způsobem stanoveným v § 7 odst. 2,
- b) identifikátor odesílající datové schránky se shoduje s identifikátorem oznámeným podle § 7 odst. 3 a
- c) žádost obsahuje, kromě údajů podle § 7 odst. 1, alespoň
 1. číslo účtu a označení jednoznačně identifikující úvěrovou instituci, u které je účet veden,
 2. rodné číslo, nebo jméno a příjmení společně s datem narození, anebo jméno a příjmení společně s rokem narození a adresou pobytu v případě fyzické osoby,
 3. identifikační číslo osoby, standardizovaný mezinárodní identifikátor právnických osob, nebo současně jméno a buď identifikační číslo přidělované v zahraničí anebo sídlo v případě právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, nebo
 4. identifikační údaje správce, obhospodařovatele nebo osoby v obdobném postavení v rozsahu podle bodů 2 nebo 3, anebo jeho příslušné označení v případě svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti.

(2) Česká národní banka poskytne žadateli údaje v rozsahu podle § 4 o všech účtech u všech úvěrových institucí, které jsou ke konkrétnímu klientovi vedeny v centrální evidenci účtů.

(3) Údaje podle odstavce 2 odešle Česká národní banka do datové schránky žadatele, z níž byla odeslána žádost, a to nejpozději do 24 hodin od doručení žádosti. Stejným způsobem a ve stejné lhůtě sdělí žadateli, že k žádosti nebyl v centrální evidenci účtů nalezen žádný odpovídající údaj.

(4) Pokud žádost neodpovídá požadavkům podle odstavce 1, Česká národní banka odešle do datové schránky žadatele nejpozději do 24 hodin od doručení zprávu o důvodu nepřijetí žádosti.

(5) Formální náležitosti, strukturu a formát žádosti podle odstavce 1 stanoví Česká národní banka vyhláškou.

§ 9

Ochrana dat

(1) Při provozu centrální evidence účtů uplatňuje Česká národní banka taková organizační, personální a jiná opatření, aby s informacemi, které získá při provádění tohoto zákona, nepřišla do styku neoprávněná osoba. Obdobná opatření uplatňují i žadatelé při nakládání s údaji, které z centrální evidence účtů získají.

(2) Přístup k údajům zpracovávaným v centrální evidenci účtů mají pouze určení zaměstnanci České národní banky, kteří bezprostředně zajišťují provoz této evidence. V nezbytně nutném rozsahu se s uchovávanými údaji mohou seznamovat příslušní zaměstnanci České národní banky při provádění kontroly provozu centrální evidence účtů a při dohledu nad plněním povinností úvěrových institucí podle § 11 a řízení o správních deliktech podle § 12.

§ 10

Uchovávání údajů v centrální evidenci účtů

(1) Česká národní banka shromažďuje a uchovává údaje v centrální evidenci účtů podle § 4 a 5 a údaje o úkonech podle § 7 a 8 v elektronické podobě.

(2) Česká národní banka uchovává

- a) údaje podle § 4 po dobu 10 let od prvního dne roku následujícího po roce, ve kterém došlo ke zrušení účtu,
- b) informace o datové schránce žadatele oznámené podle § 7 odst. 3 po dobu 10 let ode dne následujícího po přijetí oznámení změny,
- c) údaje o obsahu žádosti podle § 7 odst. 1 s označením žadatele a o obsahu odpovědi, o datu a čase přijetí žádosti a odeslání odpovědi po dobu 10 let ode dne následujícího po odeslání odpovědi.

§ 11

Kontrola poskytnutí údajů z centrální evidence účtů

(1) Kontrolu poskytnutí údajů z centrální evidence účtů vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomu účelu zřizuje kontrolní orgán. Kontrolní orgán se skládá z poslanců určených Poslaneckou sněmovnou.

(2) Česká národní banka předkládá kontrolnímu orgánu podle odstavce 1 nejméně dvakrát ročně zprávu o poskytnutí údajů z centrální evidence účtů. Zpráva musí obsahovat tyto údaje: označení žadatele, datum a čas přijetí žádosti, datum a čas odeslání odpovědi a údaje uvedené v § 7 odst. 1.

(3) Kontrolu podle odstavce 1 provádí kontrolní orgán v příslušných orgánech podle § 6 odst. 1. Tím není dotčeno právo kontrolního orgánu požadovat informace a účast na jednání kontrolního orgánu od jiných osob.

(4) Na postup podle tohoto ustanovení se kontrolní řád nepoužije.

§ 12

Dohled

(1) Dohled nad plněním povinností úvěrových institucí podle tohoto zákona vykonává Česká národní banka.

(2) Při výkonu dohledu u bank a zahraničních bank, které vykonávají svou činnost na území České republiky prostřednictvím pobočky, se obdobně použijí ustanovení o činnosti České národní banky při výkonu bankovním dohledu podle zákona upravujícího činnost bank. Při výkonu dohledu u spořitelních a úvěrních družstev se obdobně použijí ustanovení o činnosti České národní banky při výkonu dohledu nad činností spořitelních a úvěrních družstev podle zákona upravujícího činnost spořitelních a úvěrních družstev.

Správní delikty

§ 13

(1) Úvěrová instituce se dopustí správního deliktu tím, že nesplní

- a) povinnost stanovenou v § 5 odst. 1, nebo
- b) povinnost stanovenou v § 19 odst. 2.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 14

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm Česká národní banka nezahájila řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděla, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán.

§ 15

(1) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává Česká národní banka.

(2) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(3) Příjem z náhrady nákladů řízení je příjmem České národní banky. Na náhradu nákladů správního řízení vedeného Českou národní bankou podle tohoto zákona se pro účely vybírání a vymáhání hledí jako na prostředky veřejného rozpočtu.

§ 16

Pořízení a financování provozu centrální evidence účtů

(1) V souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie¹⁾ a ji provádějícím přímo použitelným předpisem Evropské unie²⁾ Česká republika hradí České národní bance v plné výši náklady spojené s pořízením a provozem centrální evidence účtů.

(2) Podrobná pravidla pořízení a provozu centrální evidence účtů a úhrady souvisejících nákladů upraví Česká republika, jednající prostřednictvím Ministerstva financí, a Česká národní banka smlouvou.

§ 17

Zpráva o provozu a využití centrální evidence účtů

(1) Česká národní banka uveřejňuje na svých internetových stránkách alespoň jednou ročně souhrnnou zprávu o provozu a využití centrální evidence účtů.

(2) Součástí zprávy podle odstavce 1 je i počet žádostí podle skupin žadatelů, uvedených v § 7 odst. 3, a souhrnná informace o kontrolách provozu centrální evidence účtů.

§ 18

Společná ustanovení

(1) Postupy podle tohoto zákona a postupy na jeho základě jsou vždy neveřejné.

(2) Osobní údaje jsou podle tohoto zákona zpracovávány pouze za účelem bezpečnosti České republiky nebo Evropské unie, předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání pachatelů trestných činů a k zajištění významných hospodářských a finančních zájmů.

(3) Správce centrální evidence účtů nekontroluje správnost a úplnost údajů při jejich předávání úvěrovými institucemi k zápisu do centrální evidence účtů a za správnost a úplnost takto přijatých údajů neodpovídá.

(4) Správce centrální evidence účtů nekontroluje splnění podmínek pro podání žádosti o poskytnutí údajů z centrální evidence účtů podle § 6 odst. 2 a za splnění těchto podmínek neodpovídá.

§ 19

Závěrečná ustanovení

(1) Česká národní banka oznámí na své úřední desce datum zahájení zápisu údajů podle § 4 do centrální evidence účtů a současně o této skutečnosti informuje úvěrové instituce.

(2) Úvěrová instituce nejpozději do 6 měsíců ode dne zahájení zápisu údajů podle odstavce 1 předá České národní bance do centrální evidence účtů aktuálně platné údaje v rozsahu stanoveném v § 4 o jí vedených účtech, které nebyly zrušeny do dne předcházejícího dni předání informace. Formální náležitosti, strukturu, formát a způsob předání údajů do centrální evidence účtů stanoví Česká národní banka vyhláškou.

¹⁾ Článek 123 Smlouvy o fungování Evropské unie (konsolidované znění).

²⁾ Nařízení Rady (ES) č. 3603/93 ze dne 13. prosince 1993, kterým se upřesňují definice pro použití zákazů uvedených v člácích 104 a 104b Smlouvy.

(3) Ode dne předání údajů podle odstavce 2 plní úvěrová instituce povinnost uvedenou v § 5 odst. 1.

(4) Česká národní banka informuje příslušné orgány o datu zahájení příjmu oznámení podle § 7 odst. 3.

§ 20

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení s výjimkou ustanovení § 6, § 7 odst. 1 a 2, § 8 odst. 1 až 4, § 10 odst. 2 písm. c), § 13 až 15, pokud jde o § 19 odst. 3, a § 17, které nabývají účinnosti prvním dnem šestnáctého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení.